

росії, в окупацію або в зону активних бойових діях потрапили 10 українських областей, де виробляли понад 42,3% молока.

Наша країна продовжує втрачати поголів'я молочних корів внаслідок бойових дій в Україні. За попередніми оцінками, вже втрачено близько 50 тис. голів дійних корів. Якщо активна фаза війни не припиниться, до кінця 2022 року втрати можуть сягнути 120 тис. корів або третини молочного поголів'я промислового сектору України [2].

Попри складні воєнні умови, українські виробники молока і молочних продуктів самостійно забезпечують внутрішні потреби українців в цих продуктах. Про це свідчить той факт, що молочні продукти вилучили із переліку товарів критичного імпорту. Багато молочних підприємств змінили свої орієнтири на внутрішній ринок і готові замінити імпорт в найближчий час.

Після нашої перемоги, на ринку молока та молочної продукції будуть спостерігатись значні труднощі: підвищення собівартості виробництва молока і, як наслідок, підвищення роздрібних цін на молочну продукцію, при цьому купівельна спроможність українців буде знижена через економічну кризу. Тому вітчизняним молочним підприємствам потрібна буде підтримка як з боку держави, так і приватного капіталу. Подальший розвиток повинен буде базуватись на інноваційних підходах з метою переходу на міжнародні стандарти якості та повернення на міжнародні ринки.

Список використаних джерел:

1. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>;
2. Agravery [Електронний ресурс]. URL: <https://agravery.com/uk/posts/show/ukraina-moze-vtratiti-tretinu-molocnogo-pogoliva-cerez-vijnu-ta-vze-potrebue-50-tis-goliv-neteliv-dla-vidnovlenna>

Зоря О.П. д-р екон. наук, професор
Мауер Д.Р., Самар О.С. здобувачі вищої освіти ступеня доктора
філософії
Полтавський державний аграрний університет

Активізація інноваційної діяльності у сільському господарстві з метою забезпечення продовольчої безпеки: виклики та чинники, що гальмують темпи її розвитку

В наш час все частіше сільське господарство стикається з новими викликами та проблемами, на фоні яких особливо важливим питанням, як для державних, так і для приватних підприємств та домогосподарств є – захист продовольчих ресурсів та забезпечення продовольчої безпеки. Саме поняття продовольчої безпеки постійно змінюється, під впливом часу, тенденцій зміни попиту та пропозиції, зміни кліматичних умов, схем виробництва та постачання продукції по всьому ланцюгу від виробника до споживача, але окрім того,

поняття продовольчої безпеки варіюється в залежності від культурних підходів тієї чи іншої країни.

Деякі науковці стверджують, що одна з причин виникнення продовольчої небезпеки полягає, у тому, що продовольство вирощується та виробляється не в тих регіонах, де це є вкрай необхідно, а в тих, що характеризуються недостатнім рівнем споживання, що призводить до значних нереалізованих залишків продукції, особливо тієї, що не здатна до довгострокового зберігання [3]. Проте, на нашу думку, перенесення зон вирощування в інші географічні регіони, для наближення продовольства до споживача з метою підвищення рівня продовольчої безпеки в світі – є не раціональною мірою, скоріше занадто ризиковою та дороговартісною.

Ми вважаємо, що сучасні виклики сільського господарства у забезпеченні продовольчої безпеки можуть стати поштовхом для активізації інвестиційно-інноваційної діяльності. Інноваційний розвиток сільського господарства відіграє важливу і необхідну роль, оскільки інноватизація здатна не лише підвищити ефективність та інтенсивність виробництва в умовах браку водних ресурсів, втрати посівних площ через ерозію ґрунту, деградацію, засолення і опустелювання земель, зникнення лісів, загрози біологічному розмаїттю та існуванню людства в цілому, але і зменшити темпи розвитку даних факторів.

Процес активного впровадження інновацій в сільське господарство України характеризується рядом проблем, серед яких питому вагу займають державна підтримка інноваційної діяльності та її фінансування як державним, так і приватним секторами [2]. Перед вітчизняними інноваторами існує ряд бар'єрів які гальмують трансформування інновації в комерційно успішний проєкт як для самого інноватора, так і для суспільства, наприклад, відсутність законодавчого стимулювання інноваційної діяльності, недостатньо сформоване нормативно-правове середовище інноваційного клімату, відсутність програм формування інноваційної інфраструктури для реалізації інноваційного потенціалу, особливо у сфері сільського господарювання.

Окрім того, ринкове освоєння інновацій стримується такими чинниками, як низька платоспроможність господарств; відсутність довгострокових інвестицій у інноваційні аграрні технології; відсутність достовірної та повної інформації про нові наукові розробки в галузі сільського господарства [1].

Висока вартість впровадження агро-інновацій також є однією з провідних проблем, яку можна розглянути з кількох сторін. По-перше, якщо великі агро холдинги мають фінансові можливості для реалізації доступу до нових технологій та їх обслуговування, то малі господарства – часто не мають такої можливості, через обмеженість фінансових ресурсів, також малі домогосподарства та фермерства, окрім фінансової та інвестиційної підтримки мають потребу і в повноцінному навчанні використання інноваційних технологій, для максимальної ефективності їх експлуатації.

По-друге, впровадження дорогих інноваційних рішень завжди має відображення в кінцевому продукті, а саме у його ціні, адже чим більше інновацій застосовується у процесі створення продукту (виробництво, побудова

дорогої інфраструктури, транспортування), тим дорожче стає продовольство для населення.

Інтенсифікація та інноватизація агровиробництва з метою забезпечення продовольчої безпеки країни, сьогодні, є пріоритетною стратегією у формуванні стійкого сільського господарства. Проте, активізація інноваційної діяльності в Україні стикається з рядом проблем, вирішення та усунення яких, є вкрай важливим, адже аграрна сфера має високий потенціал для розвитку та перспективи щодо впровадження інновацій. Ефективне використання інновацій дозволить не лише забезпечити продовольчу безпеку для країни, але і створити можливості для зростання галузей аграрної сфери, підвищити конкурентоспроможність українського агробізнесу та підвищити його інвестиційну. Впровадження інновацій, на сьогодні, це необхідність, проте важливо також формувати свідомість населення щодо розумного та раціонального споживання.

Список використаних джерел:

1. Аранчій В.І., Зоря О.П., Голбан Т.Т. Стратегічні напрями інвестиційно-інноваційного розвитку аграрного виробництва на галузевому та господарському рівнях. *Причорноморські економічні студії*. 2019. Вип. 45. С. 33-38.
2. Зоря О.П., Овчарук О.М., Мауер Д.Р. Концептуальні основи управління продовольчою безпекою держави в умовах інвестиційно-інноваційного розвитку аграрної сфери. *Причорноморські економічні студії*. 2021. Вип. 63. С. 47-51. URL: http://bses.in.ua/journals/2021/63_2021/9.pdf.
3. Сакун Л.М., Кравченко Х.В. Сучасний стан інноваційного розвитку сільського господарства: проблеми впровадження інновацій та шляхи їх вирішення. *Молодий вчений*. № 11 (63), листопад, 2018 р. С. 1190-1192. URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2018/11/274.pdf>

**Кравченко Ю.М., канд. екон. наук,
Симченко В.Є., здобувач вищої освіти ступеня магістр
Державний біотехнологічний університет, Україна**

Якість продукції як вирішальний фактор її конкурентоспроможності

На сучасному етапі ефективного функціонування підприємств, насамперед, пов'язують із поняттям конкурентоспроможності продукції. Саме від випуску конкурентоздатної продукції залежить як ефективний, так і стабільний розвиток економіки, оскільки даний показник характеризує не лише самі підприємства, але й економіку країни загалом, де проблема якості є найважливішим чинником підвищення соціально-економічної та екологічної безпеки [1].

Категорія якості вперше була проаналізована давньогрецьким філософом Аристотелем. Згідно з його дослідженнями якість – одна з 10 категорій, на які він поділив усі речі реальності. Якість це – побічна обставина, за допомогою якої річ є якогось типу чи виду; побічна обставина, що вказує, якою є річ (її змістовні